

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ПАВЛА ТИЧІНИ
РАДА МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ
СТУДЕНТСЬКЕ НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО

НАУКА. ОСВІТА. МОЛОДЬ

**Матеріали
XIII Всеукраїнської наукової конференції
студентів та молодих науковців
(Умань, 22 квітня 2020 р.)**

Умань – 2020

УДК 378
У 52

Головний редактор:

Безлюдний О. І. – доктор педагогічних наук, професор, ректор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Редакційна колегія:

Гедзик А. М. – доктор педагогічних наук, професор, перший проректор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Коляда Н. М. – доктор педагогічних наук, професор, проректор з інноваційних досліджень та європейської інтеграції Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Ревнюк Н. І. – кандидат педагогічних наук, доцент, проректор з гуманітарних питань Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Бортник М. С. – фахівець редакційного відділу Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Логіна Л. В. – начальник відділу науково-технічного розвитку та європейської інтеграції Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Мельник О. С. – кандидат технічних наук, доцент, голова Ради молодих науковців Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Руденко В. М. – начальник редакційного відділу Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Тинкован М. В. – фахівець відділу науково-технічного розвитку та європейської інтеграції Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Чирва Г. М. – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач відділу аспірантури та докторантури Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Юрченко Н. Ю. – голова Студентського наукового товариства, студентка III курсу факультету фізики, математики та інформатики Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

У 52 НАУКА. ОСВІТА. МОЛОДЬ : матеріали XIII Всеукр. наук. конф. студентів та молодих науковців (Умань, 22 квітня 2020 р.) / за ред. О. І. Безлюдного. – Умань : Візаві, 2020. – 310 с.

До збірника увійшли матеріали XIII Всеукраїнської наукової конференції студентів та молодих науковців «НАУКА. ОСВІТА. МОЛОДЬ», яка відбулася на базі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини 22 квітня 2020 року.

© Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини, 2020

З М І С Т

Автухова Ірина Effective ways of teaching English vocabulary to young learners	11
Бабенко Олег Соціальна робота з дітьми, які мають функціональні обмеження	14
Богдан Віра Заголовок медіа тексту як основний засіб прагматичного впливу на читача	15
Бойко Інна Лідерство як професійно важлива якість майбутнього фахівця	18
Бондарчук Марта Соціалізація студентської молоді	20
Борісова Юлія Розвиток творчої уяви школярів у процесі створення декоративної живописної композиції	23
Бородієнко Валентина Соціальний захист дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування в Україні	27
Бровко Наталія Міжбюджетні трансферти в сучасних умовах розвитку України	29
Власик Марія Робота соціального педагога в інклюзивному класі	32
Возносименко Дарія Використання сервісу LearningApps для створення інтерактивних математичних вправ	34
Ворова Ростислава Формування ключових компетентностей в умовах Нової української школи під час вивчення інтегрованого курсу «Я досліджую світ»	37
Глушко Дар'я Творчість Дж. Р. Р. Толкіна крізь призму лінгвістики	39

Гога Анастасія Володимир Дурдуківський – директор першої української гімназії (1917–1921 рр.)	42
Гуменюк Сергій Дворянин, солдат, математик (Рене Декарт)	45
Горбатко Вячеслав Теоретичні аспекти ціноутворення на сільськогосподарську продукцію	48
Григоренко Марія Вінниця – столиця УНР	50
Гром Іван, Борисюк Віта Отримання картини магнітного поля	52
Гусейнова Наталія, Рудакова Наталія Специфіка соціальної роботи з сім'єю, яка виховує дитину з інвалідністю	55
Дадабаєв Володимир Географічні передумови розвитку туристсько-рекреаційного потенціалу Черкаської області	57
Данилко Дар'я Гімназійна освіта в Білій Церкві (кін. XIX – поч. XX ст.)	60
Данько Дарина Зміст і завдання психолого-педагогічної підтримки дітей підліткового віку із сімей учасників бойових дій на Сході України	62
Денисюк Катерина, Максюта Дмитро Інтегративний підхід до формування технічної компетентності майбутніх учителів фізики	65
Джога Дмитро Використання веб-орієнтованих засобів для формування інтелектуальних умінь студентів	69
Дідиченко Роман Ігротерапія як метод роботи соціального працівника з дітьми молодшого шкільного віку	72

Єскіна Анастасія	
Ціннісні орієнтації сучасної молоді	75
Заболотній Денис	
Білий рух і українське питання	77
Зінченко Юлія, Рудий Артур, Маммедова Айтумар	
Інтеграція знань з математики та фізики у ЗВО	81
Зозуля Дарина, Бурлаков Ярослав	
Використання інтернет-сервісу мультимедійних дидактичних вправ LearningApps в освітньому процесі	83
Іванченко Євгенія	
З історії відкриття законів Кеплера	86
Калініна Вікторія	
Образ України крізь століття	88
Калініч Тетяна	
Виховання культури спілкування дітей старшого дошкільного віку засобами комунікативної гри	91
Калюженко Аліна	
Нормативно-правове регулювання державної молодіжної політики в Україні	94
Кірсєва Маргарита	
Психолого-педагогічні особливості формування поняттєвого мислення у молодших школярів	98
Кіріченко Даяна	
Заснування центрального архіву давніх актів у Києві	100
Коваль Ігор	
Впровадження інклюзивного туризму в Україні	104
Козирєва Лілія	
Ways of reducing anxiety of intermediate English language learners during speaking interaction	107
Козловська Світлана	
Фізична культура та спорт у сучасному суспільстві	110
Коломієць Ніка	
Teaching foreign language to children with special educational needs	113

Кондратова Оксана Особливості емоційно-ціннісного ставлення молодших школярів до природи	115
Коробань Марія, Нирова Ганна, Каракай Анастасія Відображення краси спорту в мистецтві та побуті	118
Кофанова Надія Історія вивчення творчості Павла Тичини в літературознавстві і критиці	120
Кравченко Дар'я Духовно-моральне виховання учнів початкових класів на прикладі біблійних оповідань	124
Кравченко Анна Роль педагогічної практики у професійній підготовці майбутніх викладачів вищої школи	127
Крузель Валерія Теоретико-методологічні аспекти дослідження феномену соціальної реклами як засобу психологічного впливу на молодь	129
Кульченко Ірина Роль географічної освіти в розвитку творчої особистості	132
Лисий Юрій Accounting of working expenses with the use of the 1C Accounting program 8.2	134
Ломтева Софія, Жульковська Дарина Впровадження інноваційних технологій на підприємствах готельного господарства	137
Лукіна Лія Тестування як ефективний засіб організації контролю у навчанні польської мови	139
Ляшенко Віра Формування громадянських рис особистості в умовах Нової української школи	142
Мазепа Наталія Сучасний стан проблеми розвитку творчої пізнавальної активності учнів початкової школи	144

Маценко Віолета Поняття «громадянськість»: сучасне розуміння	148
Машкаринець Світлана Корекційно-дидактичні умови розвитку мовленнєвого компонента у дошкільників	150
Медведська Ірина Психолого-педагогічний аспект формування творчих умінь школярів	152
Мельник Ірина Організаційно-методична робота практичного психолога в закладі дошкільної освіти	155
Мельник Наталія Минуле та майбутнє фізичної культури та спорту	158
Мельник Олексій, Куніцький Ярослав Завдання і вимоги до системи управління мобільною робототехнічною системою	159
Мельниченко Софія Особливості структури запровадження технологій дистанційного навчання в процесі фахової підготовки майбутніх вчителів початкової школи	163
Могиленко Анастасія Інноваційні технології оздоровлення учнів на уроках математики	167
Мосійчук Ірина Обдарованість дітей дошкільного віку як психолого-педагогічна проблема	169
Нестерчук Наталія Формування екологічної компетентності в гімназії-інтернаті № 13 м. Києва (з досвіду роботи вчителя біології)	171
Никитенко Вікторія «Афганський вузол» у політиці СРСР	174
Никитенко Вікторія Визволення Гайсинщини від нацистських загарбників	177
Никитенко Михайло Перший російський фаворит	181

Олійник Ліна Антропогенний вплив на сучасні ландшафти	184
Очеретнюк Наталія Зміст системи роботи над розвитком культури мовлення учнів початкової школи	187
Ошека Ольга Числа Фібоначчі та золотий переріз	190
Пахольчак Інна Допитливість як складова особистості 6-річної дитини	192
Пересунько Мирослава Енциклопедична справа миколи бажана	195
Пивовар Лілія Педагогічна майстерність як основа професійної компетентності сучасного вчителя-словесника	198
Плаксіна Аліна Японський сад для чайної церемонії	201
Рубцова Карина Міжмовна асиметрія в художньому перекладі: етнолінгвокультурний аспект	204
Садовий Назар Теоретичні основи розвитку креативності молодших школярів	207
Саченко Анастасія Оригінальний домровий репертуар	210
Сергеева Тетяна Види розвивальних завдань на підсумковому етапі вивчення художнього твору	212
Сич Марія Використання вправ з LEGO на уроках української мови в початковій школі	215
Січкарь Аліна, Стовпець Іван, Аманов Аланур Рівняння Лагранжа другого роду	218
Скидан Світлана, Сапарова Шекер, Сапарова Шірін, Мурадова Елзіра Академічна доброчесність майбутнього вчителя	220

Слободянюк Діана Освіта у державотворчій політиці українських урядів (1917–1921 рр.)	223
Сорока Ніна Проблема читання серед молоді (за матеріалами опитування учнів і студентів м. Старобільська)	226
Сорокоум Галина Рухливі ігри як засіб формування соціальної активності у старших дошкільників	229
Танасійчук Юлія Формування культури здоров'я як складова фахової підготовки учителів	232
Тверда Олександра Історія дослідження та формування «нижчої міфології» українців	235
Тимунь Альона Вплив спілкування з дорослим на психічний розвиток дитини	239
Титаренко Олександр Протоієрей Михаїл (Попель) у національно-релігійному відродженні Волині і пол. ХХ ст.	242
Товкан Віталій Пейзаж як засіб розвитку колористичного бачення у художньо-педагогічній освіті	245
Токарєва Діана Імпресивна функція перекладу рекламних назв	248
Ходацька Ольга Розвиток професіоналізму вчителя-філолога та креативності особистості учня засобами театрального мистецтва	251
Хоменко Ілона Розвиток комунікативної культури дітей старшого дошкільного віку засобами ігрової діяльності	255
Чайка Тетяна Формування іншомовної комунікативної компетентності учнів початкових класів засобами англomовного фольклору	258

Чамлай Дінна Причини агресивної поведінки в підлітковому віці	261
Чумак Анастасія Інноваційний маркетинг як інструмент успішного ведення бізнесу	263
Чумак Ольга Значення науково-технічних революцій ХХ століття	266
Чупіна Катерина Інклюзивний туризм, як складова реабілітації студентської молоді з інвалідністю	269
Швецова Яна Казка як терапевтичний метод подолання страхів в дошкільному віці	272
Швирид Ірина Династія Тюдорів у світовому кінематографі	275
Шевченко Ірина Розвиток креативних здібностей студентів у процесі навчання	278
Шевчук Владислав Конкурентність молоді на ринку праці	281
Шинкарчук Аліна Середньовічні німецькі торгівельні гільдії	283
Шишак Андріана Інтерактивні методи роботи з підручником у початковій школі: технологія колективно-групового навчання	286
Шокарь Олена Жакерія у Франції як один із проявів антифеодальної боротьби	290
Юзвенко Ірина Мистецьке будівництво в Україні в революційну добу (березень 1917–1921 рр.)	294
Юрченко Наталія Використання інновацій у навчанні математики	296
Ямбулатов Марк Актуальність мотивації в економічній діяльності підприємства	299
НАШІ АВТОРИ	303

Використання інноваційних технологій викликає позитивний інтерес до математики як науки, учні замислюються над перспективами її розвитку. В результаті впровадження інноваційних технологій на уроках математики ми впевнилися, що вони сприяють створенню умов для розвитку особистості учня, а особливо формування здорового способу життя підростаючого покоління і це є найбільш ефективним шляхом формування гармонійної особистості в цілому.

Список використаних джерел

1. Жалдак М. І. Комп'ютер на уроках математики. – Київ, 1997. – 307 с.
2. Жалдак М. І. Комп'ютер на уроках геометрії. – Київ, 2000. – 172 с.
3. Дидактичні ігри на уроках математики. 5–6 класи / уклад. І. С. Маркова. – Х.: Вид. група «Основа», 2006. – 128 с.

Ірина Мосійчук

ОБДАРОВАНІСТЬ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЯК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

Проблема розвитку інтелектуального потенціалу суспільства є однією з найбільш складних в освітній політиці України, оскільки лише істинно талановиті особистості в змозі вирішити ті глобальні завдання, що стоять перед суспільством. Формуванням обдарованої дитини необхідно займатися з дошкільної ланки освіти, адже чим швидше розпочати роботу щодо створення умов для розвитку обдарованості, тим вища її ефективність.

У сучасній психології на основі слова «обдарованість» створено два терміни: «обдаровані діти» і «дитяча обдарованість». О. Савенков терміном «обдаровані діти» позначає особливу групу дітей, що випереджають однолітків у розвитку. Термін «дитяча обдарованість», навпаки, не припускає селекції, а вказує на те, що кожна людина має певний інтелектуально-творчий потенціал [4].

Питанням обдарованості дітей займається багато вчених. Відомі дослідження в галузі психології творчої обдарованості американців Дж. Гілфорда, П. Торренса, Ф. Баррона, К. Тейлора. На основі ідей психологів Дж. Керрола і Б. Блума їхні послідовники розробили методику навчання обдарованих дітей. Сучасні зарубіжні науковці продовжують поглиблювати теорії класиків, визначаючи, що обдарованість – це не тільки інтелект, не тільки «творчість», а і певна мотивація. Це комплекс, що містить всі три характеристики [1].

Проблемі обдарованості присвятили наукові дослідження вітчизняні психологи: Д. Богоявленська, Н. Лейтес, Б. Ананьєв, О. Леонтьєв,

А. Матюшкін, М. Холодная, Г. Чистякова, В. Юркевич та ін.

Проблема обдарованості в радянських дослідженнях розроблялася як психологія здібностей, що якнайповніше і чітко була висвітлена у роботі Б. Теплова «Здібності і обдарованість». Дослідник розумів обдарованість як «якісне своєрідне поєднання здібностей, від яких залежить можливість досягнення більшого або меншого успіху у виконанні тієї або іншої діяльності». Він вважав, що не «можна говорити про обдарованість взагалі, а можна говорити про обдарованість до якої-небудь діяльності».

Особливе місце у ряді сучасних концепцій обдарованості займає «Робоча концепція обдарованості» під редакцією Д. Богоявленської та П. Шадрікова – це аналіз і узагальнення всього, що накопичила наука, в чому зійшлися провідні вчені, що досліджують це питання. Але наявність Концепції не обмежує пошукову діяльність кожного [2].

У «Робочій концепції обдарованості» уявлення про обдарованість викладено так: обдарованість – це системна якість психіки, яка визначає можливість досягнення людиною вищих результатів в одному або декількох видах діяльності в порівнянні з іншими людьми. Обдарована дитина – це дитина, яка виділяється яскравими, очевидними, іноді визначними досягненнями (чи має внутрішні передумови для таких досягнень) в тому або іншому виді діяльності. Таке визначення значною мірою розходиться із звичним уявленням про обдарованість як високий рівень розвитку конкретних (насамперед розумових) здібностей дитини, адже обдарованість трактується як системна якість, що характеризує психіку дитини в цілому. При цьому саме особистість, її спрямованість, система цінностей ведуть за собою розвиток здібностей і визначають, як буде реалізовано індивідуальне дарування.

До ранніх проявів обдарованості дитини Т. Фефілова відносять: потужну енергійність; значну фізичну, розумову і пізнавальну активність; порівняно низькі втомлюваність і потребу у відпочинку; раннє навчання ходьби та інших рухів; інтенсивний розвиток мовлення; допитливість, прагнення до експериментування; легке і швидке засвоєння та використання нової інформації; ранній інтерес до читання, часто – самостійне опанування його. О. Белова зазначає, що обдарованість виявляється в тому, що дошкільник читає вивіски, заголовки, книги, вирішує математичні задачі, проводить зв'язки між явищами, подіями, добре запам'ятовує факти і події, цікавиться соціальними і моральними проблемами, довго зберігає увагу, запитує.

Також вчені стверджують, що існує певна залежність між віком, в якому проявляється обдарованість, і сферою діяльності. Найбільш рано дарування проявляються у сфері мистецтва, особливо в музиці. Трохи пізніше обдарованість проявляється у сфері образотворчого мистецтва. У науці досягнення значущих результатів у вигляді видатних відкриттів, створення нових галузей і методів дослідження відбувається зазвичай

пізніше, ніж у мистецтві [3].

Отже, узагальнюючи дослідження сучасних учених в галузі обдарованості дошкільників, відзначимо, що до компонентів обдарованості належать: високий рівень пізнавальної активності, прагнення до творчості в грі та інших видах діяльності, випередження у пізнавальному розвитку, радість пізнання, емоційна чуйність.

Список використаних джерел

1. Беззубкіна О. О. Сучасні концепції обдарованості / О. О. Беззубкіна // Педагогіка та психологія : зб. наук. пр. / ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, Навч.-наук. ін-т пед. та психол. Харків : Курсор, 2011. – С. 24–31.
2. Богоявленська Д. Б., Богоявленська М. Е. Психологія обдарованості: поняття, види, проблеми. / Д. Б. Богоявленська, М. Е. Богоявленська. – М.: МІОО, 2005. – С. 58–60.
3. Красноголов В. О. Визначений поняття «обдарованість» в зарубіжній психолого-педагогічній літературі // Обдарована дитина. – 2008. – № 5–6. – С. 48–50.
4. Кульчицька О. І. Специфіка дитячої обдарованості / О. І. Кульчицька // Обдарована дитина. – 2001. – № 1. – С. 3–10.

Наталія Нестерчук

ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ГІМНАЗІЇ-ІНТЕРНАТІ № 13 М. КИЄВА (З ДОСВІДУ РОБОТИ ВЧИТЕЛЯ БІОЛОГІ)

Одним із основних завдань навчально-виховної діяльності гімназії-інтернату № 13 м. Києва є формування у підростаючого покоління розуміння своєї органічної єдності з навколишнім середовищем і переконання в тому, що покращення життя залежить від кожного з них і насамперед від покращення умов проживання. Навколишнє середовище стає найважливішим педагогічним засобом виховання індивіда, а екологічна робота – одним із пріоритетних шляхів розвитку гімназії в сучасних умовах.

Оволодіння умінням спілкування і взаємодії з навколишнім світом сприяє розвитку вільної особистості, здатної до самовираження і самореалізації. Ціннісне ставлення до природи і сформована на його основі екологічна культура є обов'язковою умовою сталого розвитку суспільства, узгодження економічних, екологічних і соціальних чинників розвитку.

Головною метою екологічного виховання учнів гімназії є:

- формування екологічного світогляду, мислення;
- здатності до системного аналізу екологічних проблем і творчого